

Motion till riksdagen 2018/19:2898

av Jakob Forssmed m.fl. (KD)

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Tabeller

Tabell 1 Kristdemokraternas förslag till anslag för 2019 uttryckt som avvikelse gentemot regeringen

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (KD)
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	105 939 384	+8 074 000
1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	4 446 438	
1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	6 950	
1:4 Stöd med anledning av flyktingsituationen	5 000 000	
1:5 Bidrag för arbete mot långtidsarbetslöshet	500 000	
Summa	115 892 772	+8 074 000

Tabell 2 Kristdemokraternas förslag till anslag för 2019–2021 uttryckt som avvikelse gentemot regeringen

Miljoner kronor

		Avvikelse från regeringen (KD)		
		2019	2020	2021
Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner				
1:1	Kommunalekonomisk utjämning	+8 074	+10 224	+12 374
1:2	Utjämningsbidrag för LSS-kostnader			
1:3	Bidrag till kommunalekonomiska organisationer			
1:4	Stöd med anledning av flyktingsituationen			
1:5	Bidrag för arbete mot långtidsarbetslöshet			
Summa		+8 074	+10 224	+12 374

Kommunsektorns utveckling

Kommuner och landsting ansvarar för stora delar av det som är välfärdens viktiga verksamheter. Sjukvård, skola och social omsorg utgör merparten av kommunsektorns uppdrag. Därmed är också kommunsektorns ekonomiska utveckling av största vikt för att säkerställa en fungerande välfärd.

Det som är mest betydelsefullt för att kommuner och landsting ska kunna upprätthålla och utveckla välfärden är skatteunderlagets utveckling. Hur antalet arbetade timmar utvecklas är därför av avgörande vikt för att välfärdsuppdraget i kommuner och landsting ska kunna säkerställas. Trots gynnsam konjunktur som inneburit att skatteunderlaget utvecklats positivt finns det därför anledning till oro, då den förra regeringens politik inte främjat fler människor i arbete.

Under Kristdemokraternas och Alliansens tid vid regeringsmakten 2006–2014 stärktes välfärden, vilket inte minst syns i hur skattekraften, det vill säga skatteunderlaget per invånare, utvecklades under denna tid. Under de åtta åren växte skattekraften från 162 600 kronor till 185 800 kronor, i 2014 års fasta priser, motsvarande 12 procent, vilket är detsamma som en långsiktig förstärkning av kommunernas skatteintäkter och möjligheter att utveckla välfärden. Under samma period ökade de kommunala skatteintäkterna med nästan 19 procent och den kommunala skatteintäkten per capita ökade med 13 procent. Den ekonomiska politik och välfärdspolitik som fördes med Kristdemokraterna och Alliansen i regeringsställning resulterade i att resurserna till skola, sjukvård och omsorg ökade med mer än 100 miljarder i fasta priser. Resurserna ökade per invånare, per elev och per slutenvårdspatient. Också antalet läkare, barnmorskor och sjuksköterskor per invånare ökade. Resurserna till skolan ökade per elev, i alla skolformer och i fasta priser.

För kommunsektorn är det avgörande att statliga styrsystem främjar en god hushållning av gemensamma resurser. Effektivitet och ändamålsenlighet är därför viktiga parametrar när reformer och riktlinjer beslutas. Prestationsbaserade ersättningar som överlåter åt landsting och kommuner att själva välja lämpliga metoder är exempel på god statlig styrning. Därför bör generellt sett regeringens gratisreformer avvisas.

Samtidigt står kommunsektorn inför stora demografiska utmaningar som innebär att försörjningskvoten kommer att öka kraftigt de närmaste åren, framför allt till följd av att den äldre befolkningen kommer öka drastiskt. Antalet personer i åldern 65–79 år

kommer öka med drygt 50 000 personer och antalet personer i åldern 80 plus med 200 000 under de två kommande mandatperioderna. Som stöd i att klara denna utmaning tillskjuter Kristdemokraterna generella medel till kommunerna, utöver de många riktade satsningar vi gör inom sjukvård, äldreomsorg och skola.

Vi ser också ett stort behov av att ge kommunerna förutsättningar att förstärka socialtjänstens arbete för förebyggande och trygghetskapande insatser. Vi presenterar under utgiftsområde 4 en rad kraftfulla förstärkningar av svenskt rättsväsende. Det är viktigt att dessa går hand i hand med satsningar på socialtjänsten för att uppnå ett effektivt arbete för unga som riskerar att hamna i eller har hamnat i kriminella miljöer.

För 2019 avsätter Kristdemokraterna 3 miljarder till ökade generella statsbidrag, 5 miljarder för 2020 och för 2021 7 miljarder.

Därutöver gör Kristdemokraterna många andra satsningar på välfärden, genom strukturellt riktiga reformer. Därmed ser vi till att välfärdens resurser bibehålls och förstärks samtidigt som vi sänker skattetrycket. Den viktigaste lösningen på de stora utmaningar som finns för kommunerna är att skatteunderlaget fortsätter öka kommande år. Därför är en effektiv jobbpolitik av avgörande betydelse för att kommuner och landsting ska kunna tillhandahålla välfärd med kvalitet. Kristdemokraternas jobbförslag kommer att leda till fler arbetade timmar och en fortsatt god utveckling av skatteunderlaget vilket främjar välfärden.

Kristdemokraterna genomför två satsningar med syfte att förbättra villkoren för vårdens personal. För att avhjälpa arbetstopparna under sommaren föreslår Kristdemokraterna högre lön under de mest intensiva sommarveckorna, och för att kompetensförsörjningen ska fungera i glesbygden och en jämlik vård ska kunna upprätthållas satsar vi på högre fasta löner i dessa områden, bland annat för att komma ifrån ett omfattande och kostnadsdrivande nyttjande av tillfällig inhyrd personal. Landstingen kompenseras inom detta utgiftsområde för en del av dessa ökade fasta lönekostnader.

Kristdemokraterna genomför också en satsning på att förskolans småbarnsgrupper inte ska vara större än 12 barn. Kommunerna kompenseras inom detta utgiftsområde för en del av de ökade kostnader som denna reform innebär.

Övriga anslagsförändringar

Kristdemokraterna avvisar flera av regeringens reformer som påverkar den kommunal-ekonomiska utjämningen. Mot bakgrund av att den rödgröna regeringen bedrivit en politik som slår mot jobb och företagande ser vi med oro på att man samtidigt utökar det offentliga åtagandet genom flera satsningar på att kostnadsbefria utvalda delar av välfärden. Risker med denna politik är att färre jobb skapas, sysselsättningen minskar och möjligheten att möta det ökade offentliga åtagandet försämras. Den nedåtgående spiral som detta riskerar att skapa med ytterligare skattehöjningar och försämrade jobbmöjligheter vore skadlig för Sverige.

I utgiftsområde 9 utvecklar vi vår syn kring de olika förslagen om kostnadsfri tandvård för unga, kostnadsfri sjukvård för personer över 85 år och kostnadsfri mammografi och varför vi avvisar desamma. För att förbättra möjligheterna till simundervisning på idrottstimmarna avsätter vi 50 miljoner kronor. Det är viktigt att sådan simundervisning inte slår ut befintlig ideellt anordnad simskola, utan istället finns som ett komplement. Därför säger vi nej till regeringens satsning på simundervisning.

Som ett resultat av den omstöpning av arbetsmarknadspolitiska program som vi vill se avsätter vi 87 miljoner per år för att kompensera kommunerna för den del som kan tänkas innebära försörjningsstöd.

Vi höjer milersättningen i reseavdraget vilket innebär minskade inkomstskatteintäkter för kommunerna, vilket de kompenseras för fullt ut under detta utgiftsområde.

Vi ger en kompensation till kommunerna för att täcka kostnader för dagbarnvårdare som med vårt förslag inte längre kommer att kunna göra avdrag för övriga kostnader i tjänst. Därigenom ökar anslag 1:1 med 20 miljoner kronor.

Jakob Forssmed (KD)

Camilla Brodin (KD)

Sofia Damm (KD)

Magnus Jacobsson (KD)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Christian Carlsson (KD)

Hampus Hagman (KD)

Magnus Oscarsson (KD)

Larry Söder (KD)